

Krizové scénáře

Záškoláctví

- zjištění příčiny záškoláctví
- navázání kontaktu s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka
- spolupráce s rodiči (pohovor, domluvení se na způsobu omlouvání absence) + zápis z pohovoru
- v případě pokračování absencí svolání výchovné komise (ředitel školy, rodiče žáka, třídní učitel, metodik prevence) s provedením zápisu
- rodiče pozváni doporučeným dopisem + provedení zápisu
- v případě pokračování – ředitel školy bezodkladně informuje příslušný orgán sociálně právní ochrany dětí (příložením všech zápisů)

Šikana a extrémní projevy agrese

Počáteční šikana

- informovat školního metodika prevence, vedení školy a dohodnout další postup (je nutné jmenovat toho, kdo povede vyšetřování)
- odhadnout stádium šikany – vyslechnout co nejvíce nezaujatých svědků (Kdo je oběť? Kdo je agresor? Co přesně se dělo? Jak dlouho vše trvá?)
- informovat rodiče oběti, zorganizovat schůzku
- provedení citlivého a diskrétního výslechu oběti (nikdy neřešit před celou třídou!)
- výslech agresorů – překvapivě, bez možnosti domluvy (nekonfrontovat oběť s agresory!)
- individuální schůzky s rodiči obětí šikany (dohodnout postup nápravy a sankcí)
- konzultace s celou třídou (vysvětlit důsledky šikany)

Pokročilá šikana

- záchrana oběti
- domluva s pedagogy na spolupráci při vyšetřování (pedagogický sbor a vedení školy)
- zabránění domluvě agresorům
- podpora obětí
- informování PČR, popř. jiným orgánům
- zprostředkování odborné péče o oběť (spolupráce s rodiči viz výše)

Kyberšikana

- zajistit ochranu oběti
- informovat školního metodika prevence a vedení školy
- zajistit důkazy (nejlépe s podporou IT kolegy)
- vyšetřit všechny souvislosti + provést zápis
- informovat zákonné zástupce
- navázat spolupráci s PČR nebo OSPODem
- vyvodit důsledky

Rizikové sporty a rizikové chování v dopravě

- informovat třídního učitele
- informovat školního metodika prevence, vedení školy
- informovat zákonné zástupce (popř. Je informovat jako první)
- jednání s rodiči – návrh řešení + zápis z jednání
- v extrémních případech informovat PČR či OSPOD

Rasismus a xenofobie

- okamžitě zjistit rozsah a hloubku extremistických názorů a jejich rozšíření v kolektivu
- okamžitě vystoupit proti jakýmkoliv projevům intolerance
- v případě opakovaných projevů a hlubším zakotvení informujeme ihned rodiče a dohodneme formu nápravy a spolupráce + zápis z jednání s rodiči
- v případě podezření na promyšlenou extremistickou činnost informujeme Policii České republiky
- spolupráce s externí organizací (beseda, přednáška nebo jiný typ akce ve škole)

Negativní působení sekt

- informování třídního učitele a vedení školy, školního metodika prevence
- informování rodičů – resp. správné vyhodnocení situace a diskuze s rodiči
- pokud je ale rodina členem společenství a nejedná se o zanedbávání povinné péče, nemá škola na tuto příslušnost sebemenší vliv
- v extrémních případech informovat odborné pracoviště, Policii ČR, OSPOD,...

Sexuální rizikové chování

- posoudit rizikovost chování:
 - Je sexuální chování prováděno v soukromí?
 - Je někdo – nebo sám aktér - zraňován?
 - Jde o nutkavé chování?
- informovat třídního učitele, školního metodika prevence, vedení školy
- diskuze se žákem a poté s rodiči žáka + zápis
- pokud jde o patologii rodiny – doporučit psychologickou pomoc
- při opakování konzultace s odborným pracovištěm, popř. s Policií ČR, OSPODem

Závislostní chování

Konzumace alkoholu ve škole

- zabránit žákovi v další konzumaci
- odebrat alkohol v přítomnosti svědka
- zajištění nezbytné pomoci, případně lékařského ošetření
- sepsání prohlášení žáka (provede ŠMP) se zjištěním, odkud alkohol pochází
- informování zákonných zástupců žáka (pokud nejsou k dostižení, požádá škola o radu či pomoc OSPOD
- jednání s rodiči, vyvození důsledků + zápis
- pokud se situace opakuje, informuje škola OSPOD dle místa bydliště
- v případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce nebo zletilého žáka či studenta s orientačním testováním žáka na přítomnost alkoholu. O události sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka.
- Obdobný postup je zvolen i při příchodu žáka do školy nebo v situaci, kdy nelze prokázat, kde a kdy došlo k intoxikaci

Nález alkoholu ve škole

- nepodrobovat tekutinu testu
- informovat třídního učitele, školního metodika prevence i vedení školy
- uložit tekutinu na bezpečné místo pro případ použití jako důkazu
- provedení zápisu o události

Nález alkoholu u žáka

- nepodrobovat tekutinu testu
- informovat třídního učitele, školního metodika prevence a vedení školy
- o nález sepsat stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nález a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.
- informování zákonných zástupců žáka (informace o případném následujícím postupu při opakování) + zápis z jednání
- v případě opakovaného porušení informovat OSPOD

Konzumace omamných a psychotropních látek ve škole

- primárně je nutné žákovi zabránit v konzumaci omamné látky
- látku odebrat a zajistit
- posoudit stav žáka a případně zajistit lékařskou pomoc
- pokud je žák v odpovídajícím stavu, zajistí jeho vyjádření, přičemž informuje třídního učitele, školního metodika prevence a vedení školy
- vyrozumění zákonných zástupců žáka
- pokud nejsou rodiče k dispozici, požádá škola o pomoc či radu OSPOD, čímž zároveň splní oznamovací povinnost
- v případě zájmu poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci
- v případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost omamných a psychotropních látek - OPL (zkouška ze slin), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce, resp. žáka staršího 18 let s orientačním testováním žáka na přítomnost OPL
- události sepiše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka
- stejný postup jako v předešlém bodě je zvolen i v případě, že není jasné, kde k intoxikaci žáka došlo

Distribuce OPL ve škole

- distribuce OPL je považována za protiprávní jednání (trestný čin)
- pokud má pracovník důvodné podezření na přechovávání či distribuci OPL, obratem informuje Policii ČR (pokud jde o žáka mladšího 18 let, jsou ihned informováni i jeho zákonní zástupci)

Nález OPL ve škole

- nepodrobovat látku žádnému testu
- okamžitě uvědomit třídního učitele, ŠMP a vedení školy, zákonné zástupce
- pokud látka není nalezena u žáka: zajištění látky, zapečetění za přítomnosti svědka a je nutné uvědomit PČR, která látku podrobí testu
- pokud je látka nalezena u žáka: sepsat okamžitě s žákem vyjádření s okolnostmi datem a místem nález – podepsané i žákem (pokud podepsat odmítne, je to v zápisu uvedeno), zápisu je přítomen ředitel školy, popřípadě zákonní zástupci žáka, je nutné

informovat Policii ČR – ta provede zajištění a test látky a informuje zákonné zástupce (pokud je žák látkou intoxikován, je látka předána lékaři, který jej převezme do ošetřovny)

Podezření na držení OPL

- vzhledem k tomu, že se jedná o podezření ze spáchání přestupku nebo trestného činu, je informována Policie ČR a zákonní zástupci žáka
- s Policií ČR je konzultován další postup
- žák je do příjezdu Policie pod odhledem (pracovníci školy mu neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věci)

Konzumace tabákových výrobků ve škole

- zabránit žákovi v další konzumaci
- informování třídního učitele, ŠMP a vedení školy
- sepsání vyjádření žáka (předně odkud tabákový výrobek má)
- pokud jde o opakovaný prohřešek, škola zorganizuje jednání s rodiči + zápis z jednání s rodičem
- pokud stále nic nepomáhá, škola informuje OSPOD, který poskytne radu či pomoc

Poruchy příjmu potravy

- informovat třídního učitele a školního metodika prevence, třídní učitel následně informuje rodiče (rodiče informuje i při případném velmi silném podezření)
- schůzka s rodiči + zápis s podpisem rodičů
- pokud rodiče odmítají řešit, obrací se školní metodik prevence na pediatra, případně na OSPOD se žádostí o radu či pomoc (omezené možnosti školy)
- doporučit nebo zorganizovat setkání žáka i rodičů s lékařem či psychologem

Poruchy spojené se syndromem CAN (týrané či zneužívané dítě)

- při jakémkoliv podezření by měl třídní učitel, školní metodik prevence a ředitel zvážit další postup
- vyšetření je ale nutné přenechat odborníkovi (konzultace s vhodným odborným pracovištěm, např. OSPODem) – pokud je podezření potvrzeno, nebo je velmi silné – informovat OSPOD a Policii ČR
- žádný z pracovníků školy by neměl od dítěte vyžadovat jakékoliv podrobnosti, pouze by měl dítěti naslouchat a vše co nejpečlivěji zapsat (nejlépe metodik prevence) – vhodné je, když dítěti naslouchá jakýkoliv pracovník školy, ke kterému má dítě důvěru
- rozhovor s rodiči – citlivé informování o problému, neobviňování, nesdělovat, co říkalo dítě, jen vyjádřit obavy o dítě – lze také zjistit, že o týrání nejde a chování dítěte má jiné vysvětlení
- je pravděpodobnost agresivní obranné reakce rodičů
- při podezření, že jde i o týrání jedním z rodičů, snaží se s obětí pedagog hovořit o samotě bez možného agresora